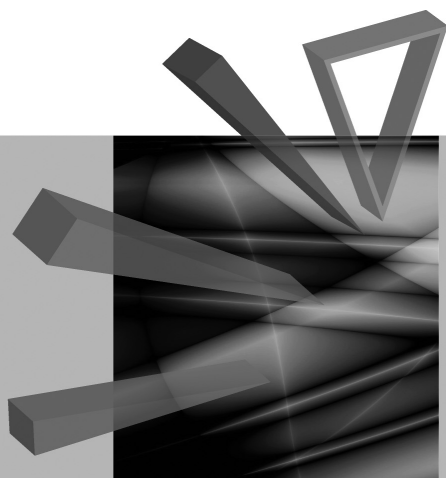

Finanse publiczne

**PRACE NAUKOWE
UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCLAWIU
nr 112**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCLAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 112**

Finanse publiczne

Redaktorzy naukowi
Jerzy Sokołowski
Michał Sosnowski
Arkadiusz Żabiński

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Senacka Komisja Wydawnicza

Zdzisław Pisz (przewodniczący),

*Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgóski,
Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban*

Recenzenci

*Teresa Famulska, Beata Filipiak, Barbara Kryk,
Krystyna Piotrowska-Marczak, Adam Szewczuk*

Opracowanie redakcyjne

POLSKIE PRACOWNIE EDYTORSKIE

www.korekta-redakcja.pl

Redaktor techniczny

Barbara Łopusiewicz

Korektor

Barbara Cibis

Skład i łamanie

Adam Dębski

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

Wydanie publikacji dofinansowane przez Fundację Polska Miedź

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Wrocław 2010

ISBN 978-83-7695-093-8

ISSN 1899-3192

Spis treści

Wstęp	13
Grażyna Ancyparowicz: Finansowanie pomocy społecznej ze środków publicznych	15
Arkadiusz Babczuk: Zadłużenie a zagrożenie sytuacji finansowej miast na prawach powiatów	31
Ewa Bąk-Filipek: Finansowe wsparcie polskiego rolnictwa z wykorzystaniem budżetu krajowego i unijnego	50
Paweł Białynicki-Birula: Wielowymiarowe porównania systemów zdrowotnych w krajach OECD w kontekście realizowanych modeli ochrony zdrowia	59
Jan Borowiec: Polityka budżetowa w strefie euro w czasie kryzysu finansowego i gospodarczego	77
Leszek Borowiec: Problemy finansowania i oceny efektów działalności badawczo-rozwojowej w Polsce	87
Agata Bury: Formy organizacyjne jednostek sektora finansów publicznych – zmiany wprowadzone w 2010 r.	100
Marek Dylewski: Wpływ spowolnienia gospodarczego na zdolność inwestycyjną JST	112
Paweł Dziekański: Znaczenie polityki promocji JST w procesie rozwoju i podnoszenia konkurencyjności	121
Ryta Iwona Dziemianowicz: <i>Tax expenditures</i> jako instrument polityki fiskalnej	131
Beata Filipiak: Pomiar struktury zadłużenia – ujęcie teoretyczne a skutki zadłużenia w praktyce samorządowej	141
Paweł Galiński: Zarządzanie ryzykiem w inwestycjach jednostek samorządu terytorialnego	152
Ireneusz Gałuszka: Doktrynalne aspekty decentralizacji finansów publicznych	164
Łukasz Goczek: Długookresowe skutki polityki fiskalnej – badanie empiryczne	174
Bogumiła Grzebyk: Możliwości i bariery pozyskiwania środków UE przez gminy wiejskie w opinii przedstawicieli samorządu terytorialnego	186
Mariola Grzebyk: Inwestycje w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy ..	192
Zbigniew Grzymała: Modele zarządzania sektorem komunalnym w gminach w Polsce na przykładzie gospodarki odpadami	208
Jarosław Hermaszewski: Koncepcja zarządzania strategicznego w jednostce samorządu terytorialnego – problemy organizacyjne	219

Karolina Iskra-Wiatr: Sytuacja finansowa regionów Polski a dystrybucja środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Społecznego przeznaczonych na poprawę stanu rynku pracy	229
Maria Jastrzębska: Uwarunkowania zaciągania i obsługi długu przez jednostki samorządu terytorialnego	241
Sławomira Kańduła: Przyczyny wzrostu wydatków lokalnych	254
Alicja Kasperowicz-Stępień: Problem dyscypliny finansów publicznych w Polsce	269
Magdalena Kogut-Jaworska: Rozwój przedsiębiorczości w strategii rozwoju lokalnego (na przykładzie Szczecina i gmin ościennych).....	280
Katarzyna Kokoszka: Reforma finansów publicznych a wsparcie finansowe dla polskiego rolnictwa i terenów wiejskich.....	290
Zofia Kołoszko-Chomentowska: Finansowanie rozwoju gospodarstw rolniczych ze środków publicznych (na przykładzie województwa podlaskiego).....	300
Teresa Kondrakiewicz: Efekty funkcjonowania podatkowych grup kapitałowych na przykładzie Grupy Krakowskich Przedsiębiorstw Komunalnych .	312
Urszula Kosterna: Mechanizmy dyscyplinowania polityki fiskalnej państw strefy euro.....	329
Iwona Kowalska: Plan konsolidacji i rozwoju finansów publicznych a finansowanie edukacji.....	345
Katarzyna Kozioł: Innowacyjność przedsiębiorstw a współpraca w sieci	362
Grażyna Kozuń-Cieślak: Efektywność wydatków publicznych na edukację w krajach UE	373
Dorota Marzena Krupa: Rola krajowych zamkniętych funduszy inwestycyjnych w planowaniu podatkowym	383
Agnieszka Krzemińska: Strukturalny charakter deficytu budżetowego w Polsce w aspekcie wejścia do Unii Gospodarczej i Walutowej	396
Ewelina Kumor, Beata Nowak: Zasady podatkowe jako wyznacznik racjonalnego funkcjonowania systemu podatkowego	415
Agnieszka Kwarcieńska: Świadczenie usług komunalnych a zadania własne gminy	432
Elwira Leśna-Wierszoliwicz: Koncentracja na rynku otwartych funduszy emerytalnych	444
Zofia Łękawa: Catalyst – zmiana jakościowa na polskim rynku obligacji komunalnych.....	454
Justyna Łukomska-Szarek: Ocena poziomu zadłużenia samorządów lokalnych.....	464
Krzysztof Malachowski: Rezultaty działalności Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej.....	475
Ewa Markowska-Bzducha: Możliwości inwestycyjne unijnych samorządów w latach 2005–2008.....	488

Monika Mejszelis, Dagmara Zuzek: Postawy rolników wobec możliwości pozyskiwania środków w ramach pomocy publicznej na obszarze województwa zachodniopomorskiego	499
Antoni Mickiewicz, Bogdan M. Wawrzyniak: Analiza porównawcza wykorzystania środków unijnych w ramach PROW 2004–2006	516
Magdalena Miszczuk: Zwolnienia w podatku od nieruchomości stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną w gminach wiejskich województwa lubelskiego	527
Iwona Olejnik: Systemy emerytalne w krajach OECD	539
Leszek Patrzalek: Finanse samorządu terytorialnego a koncepcje rozwoju lokalnego i regionalnego	549
Krystyna Piotrowska-Marczak: Dyskusyjne problemy zarządzania finansami publicznymi	557
Marian Podstawka, Agnieszka Deresz: Podatek dochodowy od osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność na zasadach ogólnych: progresywny czy liniowy?	566
Marzanna Poniatowicz: Rating jako instrument zarządzania długiem jednostki samorządu terytorialnego	578
Renata Przygodzka: Ewolucja funkcji sektora publicznego	592
Ewa Romanów: Tendencje w finansowaniu ochrony zdrowia w Polsce	603
Karol Schneider: Ceny transferowe	615
Alicja Sekuła: Dług jednostek samorządu terytorialnego w świetle uregulowań prawnych	626
Jacek Sierak: Finansowanie szkół podstawowych i gimnazjalnych – wybrane problemy	639
Andrzej Sobczyk: Analiza źródeł dochodów budżetowych gminy	660
Jerzy Sokołowski: Zmiany w polskim systemie opodatkowania podmiotów gospodarczych w latach 2004–2009 a przestrzeganie zasad podatkowych	668
Małgorzata Sosińska-Wit: Rola jednostek samorządu terytorialnego w rozwoju kapitału społecznego na przykładzie województwa lubelskiego	677
Michał Sosnowski: Wpływ preferencji podatkowych na poziom progresywnego opodatkowania osób fizycznych	688
Katarzyna Stabryła-Chudzio: Samodzielność dochodowa gmin francuskich	703
Izabela Stalończyk: Emisja obligacji komunalnych jako źródło pozyskania kapitału w gminie	716
Aneta Stańko: Wielkość oraz struktura wydatków społecznych w krajach Unii Europejskiej	726
Adam Szewczuk: Samorząd lokalny jako dobro publiczne – dylematy teoretyczne i praktyczne	740
Paweł Szudra: Problemy rozwoju regionów	751

Magdalena Ślebocka: Wpływ zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych na dochody gmin w latach 2004–2008.....	762
Monika Walicka: Obciążenia podatkowe a wybrane aspekty funkcjonowania przedsiębiorstw w województwie podlaskim.....	773
Krzysztof Wiktorowski, Wiesława Cieśliewicz: Instrumenty finansowe wsparcia procesu rewitalizacji miast.....	788
Iwona Wojciechowska-Toruńska: Konsolidacja fiskalna w Polsce w teorii i w praktyce	797
Dorota Wyszowska: Samodzielność finansowa polskich województw w kontekście realizacji polityki rozwoju regionalnego	811
Jolanta Zawora: Analiza zdolności gmin Podkarpacia do realizacji inwestycji	822
Arkadiusz Żabiński: Wykorzystanie narzędzi fiskalnych w realizacji wyznaczonych celów gospodarczych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej	834

Summaries

Grażyna Ancyparowicz: Financing of social assistance from public funds	30
Arkadiusz Babczuk: Insolvency risk of Polish big cities	49
Ewa Bąk-Filipek: Financial support for Polish agriculture through national and European Union budgets.....	58
Paweł Białynicki-Birula: Multidimensional comparisons of health care systems in OECD countries in the context of applied health care models	75
Jan Borowiec: Fiscal policies in the euro area during the financial and economic crisis.....	86
Leszek Borowiec: Issues of financing and evaluating the research and development activity in Poland	99
Agata Bury: Organizational forms of units of the public finance sector – changes introduced in 2010	110
Marek Dylewski: Impact of the economic slowdown on investment capacity in territorial government.....	120
Paweł Dziekański: The meaning of the JST promotion policy in the process of development and the increasing of competitiveness	130
Ryta Iwona Dziemianowicz: Tax expenditures as an instrument of fiscal policy	140
Beata Filipiak: The measurement of the debt structures – theoretical approach vs. indebtedness effects in local government practice.....	151
Paweł Galiński: Risk management in the investments of the local governments.....	163
Ireneusz Gałuszka: Theoretical aspects of public finance decentralization ..	173
Łukasz Goczek: Long-term effects of fiscal policy – empirical research	185

Bogumiła Grzebyk: Possibilities of and barriers to obtaining EU sources by rural communities according to the opinion of local government representatives.....	191
Mariola Grzebyk: Investments in municipality's socio-economic development	207
Zbigniew Grzymała: Management models of municipal sector in districts of Poland on the example of waste economy.....	218
Jarosław Hermaszewski: The conception of strategic management in a territorial self-government unit – the organizational problems	228
Karolina Iskra-Wiatr: The financial situation of the Polish regions and the distribution of means coming from the European Social Fund intended to improve the condition of the labour market.....	240
Maria Jastrzębska: Conditions of borrowing money and servicing debt by local government units	253
Sławomira Kańduła: Causes of local expenditures' growth.....	268
Alicja Kasperowicz-Stępień: The problem of the discipline of public finance in Poland	279
Magdalena Kogut-Jaworska: The development of entrepreneurship in local development strategy	289
Katarzyna Kokoszka: The public finance reform in the light of the financial support for Polish agriculture and rural areas	299
Zofia Kołozsko-Chomentowska: Financing farms development with public funds (on the example of the Podlasie province).....	311
Teresa Kondrakiewicz: The effects of operating of the Tax Capital Group of the Kraków Municipal Enterprises	328
Urszula Kosterna: Mechanisms disciplining fiscal policy of euro-area countries	344
Iwona Kowalska: The financing of education in the context of the Consolidation and Development of Public Finances Plan	361
Katarzyna Koziol: Innovation of enterprises and networking	372
Grażyna Kozuń-Cieślak: Efficiency of public expenditure on education in European Union countries	382
Dorota Marzena Krupa: The role of domestic closed-end investment funds in tax planning.....	395
Agnieszka Krzemińska: Structural character of budget deficit in Poland regarding Poland's joining the Monetary Union.....	414
Ewelina Kumor, Beata Nowak: Tax principles as a determinant of a rational tax system	431
Agnieszka Kwarciańska: Providing utilities and own objectives of a commune	443
Elwira Leśna-Wierszoliwicz: Concentration on the open pension funds market	453

Zofia Łękawa: Catalyst – a qualitative change in the Polish municipal bond market	463
Justyna Łukomska-Szarek: Evaluation of the debt in local self-governments	474
Krzysztof Małachowski: Effects of Kostrzyńsko-Slubicka Special Economic Zone activity	487
Ewa Markowska-Bzducha: Local governments' own investment potential in the European Union countries	498
Monika Mejszelis, Dagmara Zuzek: Farmers' attitudes towards possible acquisition of public assistance funds in the Zachodniopomorskie province	515
Antoni Mickiewicz, Bogdan M. Wawrzyniak: The comparative analysis of using the financial support within PROW 2004–2006	526
Magdalena Miszczuk: Exemptions from property tax constituting regional investment aid for enterprises in rural districts of Lubelskie voivodeship	538
Iwona Olejnik: Old-age pension systems in OECD countries	548
Leszek Patrzałek: Finances of local government vs. local and regional development	556
Krystyna Piotrowska-Marczak: Disputable issues in public finance management	565
Marian Podstawka, Agnieszka Deresz: Income tax imposed on individual taxpayers running their own business, excluding farming, based on general rules: progressive or linear?	577
Marzanna Poniatowicz: Ratings as an instrument of local authority debt management	591
Renata Przygodzka: The evolution of public sector functions	602
Ewa Romanów: The tendencies of Polish health service financing	614
Karol Schneider: Transferrable prices	625
Alicja Sekuła: Debt of territorial self-government entities on the basis of Polish law	638
Jacek Sierak: Financing of primary and secondary schools – some problems	659
Andrzej Sobczyk: Analysis of a commune's income sources	667
Jerzy Sokolowski: Changes in the Polish system of businesses taxes in the years 2004–2009 and the observance of tax rules	676
Małgorzata Sosińska-Wit: The role of local government in the development of social capital on the example of the region of Lublin	687
Michał Sosnowski: The impact of tax reliefs on the level of progressive taxation of individuals	702
Katarzyna Stabryła-Chudzio: Fiscal autonomy of the French communes ...	715
Izabela Stalończyk: The issue of municipal bonds as a source of obtaining capital in a commune	725

Aneta Stańko: The level and structure of social protection expenditure in European Union countries	739
Adam Szewczuk: Self-government as a public good – theoretical and practical approach	750
Paweł Szudra: Problems of regional development	761
Magdalena Ślebocka: Effect of changes in personal income tax on revenues of municipalities in the years 2004–2008.....	772
Monika Walicka: Tax burdens and some aspects of business running in Podlaskie voivodship	787
Krzysztof Wiktorowski, Wiesława Cieśliewicz: Financial instruments supporting revitalization of cities.....	796
Iwona Wojciechowska-Toruńska: Fiscal consolidation in Poland in theory and practice.....	810
Dorota Wyszowska: Financial independence of Polish voivodships in terms of implementing the regional development policy	821
Jolanta Zawora: Analysis of the capacity of the Podkarpackie region communities for investment realization	833
Arkadiusz Żabiński: Fiscal instruments for reaching economic goals in Central and Eastern Europe	846

Wstęp

Książka pt. „Finanse publiczne” została wydana w ramach Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Stanowi ona zbiór opracowań pracowników naukowych ze wszystkich liczących się w Polsce ośrodków naukowych. Problematyka podjęta w poszczególnych opracowaniach jest zróżnicowana, niemniej można wyróżnić kilka grup zagadnień. Pierwszą, najliczniejszą grupę artykułów stanowi problematyka finansów samorządowych. Prezentowane tu są wyniki badań z zakresu zadłużenia samorządów lokalnych, zdolności inwestycyjnej tych jednostek, promocji, zarządzania ryzykiem oraz dochodów i wydatków budżetów gmin, powiatów i województw. Drugą grupą opracowań pod względem liczebności są artykuły z zakresu polityki fiskalnej, w tym podatkowej. Tutaj wymienić należy teksty dotyczące podatków dochodowych, podatków majątkowych czy w ogóle polityki podatkowej. Kolejną grupą są artykuły dotyczące finansowania poszczególnych dziedzin: finansowania ochrony zdrowia, rolnictwa, pomocy społecznej czy wydatków na badania i rozwój. Ostatnią grupę tworzą zaś opracowania z zakresu systemów emerytalnych, wydatków na cele społeczne, efektywności sektora publicznego.

Książka przeznaczona jest dla studentów i pracowników naukowych wyższych uczelni ekonomicznych oraz wydziałów ekonomicznych i prawa uniwersytetów i innych szkół wyższych. Może być także przydatna dla osób zajmujących się w praktyce finansami publicznymi na szczeblu centralnym lub samorządowym.

Poszczególne fragmenty niniejszej pracy były recenzowane przez profesorów uniwersytetów, w większości kierowników katedr lub instytutów finansów. Chciałbym także podziękować pracownikom Katedry Ekonomii i Polityki Ekonomicznej Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu oraz pracownikom wydawnictwa, którzy włożyli wiele trudu i wysiłku w powstanie tej publikacji.

Jerzy Sokołowski